

Zpracování metodiky zkoušek pro kalibraci vybraných kategorií vah s automatickou činností a vyjadřování nejistoty měření při těchto kalibracích. Příloha č. 3.2 Praktický příklad kalibračního postupu váhy AWI pro vážení silničních vozidel za pohybu	Strana: 1/6
Zpracovatel: České kalibrační sdružení	Listopad 2015

Praktický příklad kalibračního postupu váhy s automatickou činností pro vážení silničních vozidel za pohybu

Postup a vyhodnocení silniční váhy

Charakteristika vah

Max = 10000 kg (na nápravu)

d = 20g

Naměřené hodnoty:

1. *Aplikuje se zkouška vážení podle bodu 3.4 postupu (10 vážících cyklů)*

Tabulka 1

<i>měření</i>	<i>Indikace (kg)</i>
1	36360
2	36320
3	36380
4	36320
5	36340
6	36320
7	36340
8	36320
9	36340
10	36440

Referenční hodnota: **36690 kg**. Referenční hodnota je hodnota hmotnosti referenčního vozidla získaná při vážení na kontrolní váze.

Průměrná hodnota indikací spočtená podle $\bar{I} = \frac{1}{n} \cdot \sum_{i=1}^n I_i$, z hodnot v tabulce 1, je pak **36348 kg**.

Směrodatná odchylka spočtená podle $s(I) = \sqrt{\frac{1}{n-1} \cdot \sum_{i=1}^n (I_i - \bar{I})^2}$ je pak **37,95 kg**.

Chyba indikací se určí podle $E = I - m_{\text{ref}}$, z rozdílu průměru indikací a referenční hodnoty tedy: **- 342 kg**.

Zpracování metodiky zkoušek pro kalibraci vybraných kategorií vah s automatickou činností a vyjadřování nejistoty měření při těchto kalibracích. Příloha č. 3.2 Praktický příklad kalibračního postupu váhy AWI pro vážení silničních vozidel za pohybu	Strana: 2/6
Zpracovatel: České kalibrační sdružení	Listopad 2015

2. Aplikuje se zkouška excentrickým zatížením podle bodu 3.4.2 postupu. Princip zkoušky je stejný jako při zkoušce vážení. Referenční vozidlo však pohybuje v první části zkoušky přes levou a ve druhé části zkoušky přes pravou stranu nosiče břemene.

Tabulka 2

měření	Indikace při pohybu vozidla přes levou stranu nosiče (kg)	Indikace při pohybu vozidla přes pravou stranu nosiče (kg)
1	36320	36300
2	36380	36300
3	36340	36340
4	36340	36360
5	36320	36300
6	36320	36300
7	36380	36380
8	36360	36360
9	36360	36340
10	36380	36320

Vypočtou se průměrné hodnoty indikací podle $\bar{I} = \frac{1}{n} \cdot \sum_{i=1}^n I_i$ z tabulky 2, tedy při přejezdu vozidla přes levou stranu nosiče **36350 kg** a při přejezdu vozidla přes pravou stranu nosiče **36330 kg**. Od těchto hodnot se odečte hodnota průměrné indikace získaná při zkoušce vážení, tedy při přejezdu vozidla přes střed nosiče a určí se největší rozdíl, tedy **Exc_{max} = - 18kg**. Tato hodnota je pak dále využita pro výpočet nejistoty plynoucí s excentrického zatížení.

3. Provede se analýza nejistot měření

Určí se nejistoty plynoucí ze zaokrouhlení při $d = 1 \text{ g}$ podle bodu 4.1 postupu:

$$u(\delta I_{\text{dig}0}) = d_0 / (2\sqrt{3})$$

a

$$u(\delta I_{\text{dig}0}) = d_L / (2\sqrt{3})$$

Hodnoty nejistot zaokrouhlení pak jsou **5,77 kg**.

Zpracování metodiky zkoušek pro kalibraci vybraných kategorií vah s automatickou činností a vyjadřování nejistoty měření při těchto kalibracích. Příloha č. 3.2 Praktický příklad kalibračního postupu váhy AWI pro vážení silničních vozidel za pohybu	Strana: 3/6
Zpracovatel: České kalibrační sdružení	Listopad 2015

Z kalibračního listu kontrolní váhy získáme hodnotu její nejistoty, což je v tomto případě **20 kg**.

Hodnoty pro určení celkové a rozšířené nejistoty sestavíme do přehledné tabulky:

Tabulka 4

Zdroj nejistoty	výpočet	hodnoty u =
Opakovatelnost	$s(I) = \sqrt{\frac{1}{n-1} \cdot \sum_{i=1}^n (I_i - \bar{I})^2}$	37,95 kg
Excentricita	$u(\delta I_{ecc}) = I_{max}/\sqrt{3}$	10,4 kg
Vliv zaokrouhlení při nulovém zatížení	$u(\delta I_{dig0}) = d_0/(2\sqrt{3})$	5,77 kg
Vliv zaokrouhlení při zatížení	$u(\delta I_{dig0}) = d_L/(2\sqrt{3})$	5,77 kg
Nejistota kontrolní váhy*)	$u(R_k)^2 = u^2_{opak} + u^2_{d0} + u^2_{dL} + u^2_{EI}$	20 kg
koeficient pokrytí	$k =$	2

*) Kontrolní váha by měla být přednostně kalibrována v bodech blízkých hmotnosti zkušebního vozidla.

Provede se výpočet kombinované nejistoty a rozšířené koeficientem pokrytí podle bodu 4.1 postupu:

$$u(E_1)^2 = 2 \cdot \{u^2_{opak} + u^2_{d0} + u^2_{dL} + u^2_{exc} + (u^2_{opak} + u^2_{d0} + u^2_{dL} + u^2_{EI})\}$$

Tedy, $U_{(pro\ k=2)} = \mathbf{82,82\ kg}$.

Pozn.: Výpočty jsou provedeny pro jednu přejezdovou rychlost 10 km/h.

Zpracování metodiky zkoušek pro kalibraci vybraných kategorií vah s automatickou činností a vyjadřování nejistoty měření při těchto kalibracích. Příloha č. 3.2 Praktický příklad kalibračního postupu váhy AWI pro vážení silničních vozidel za pohybu	Strana: 4/6
Zpracovatel: České kalibrační sdružení	Listopad 2015

KALIBRAČNÍ LIST

č. KL – 002-15

List 1 ze 2 listů

Datum vystavení : 16.11. 2015

.....
jméno a příjmení

Zákazník: Český metrologický institut
Okružní 31
638 00 Brno

Měřidlo: Automatická dávkovací a kontrolní váha

Výrobce: Tenzováhy Olomouc

Typ: VM.2

Výr.číslo :

Identifikační číslo:

Horní mez váživosti (Max.): 10000 kg na nápravu

Hodnota skutečného dílku (d): 20 kg

Použité etalony:

Kontrolní váha třídy přesnosti III mostové, Max = 40 t, d = 10 kg, závaží třídy M1 (podle OIML R 111-1) 500 kg až 1000 kg.

Návaznost:

Použité etalony mají metrologickou návaznost na státní etalon ČR.

Místo provedení zkoušky: Starý Hrozenkov

Podmínky měření:

Zpracování metodiky zkoušek pro kalibraci vybraných kategorií vah s automatickou činností a vyjadřování nejistoty měření při těchto kalibracích. Příloha č. 3.2 Praktický příklad kalibračního postupu váhy AWI pro vážení silničních vozidel za pohybu	Strana: 5/6
Zpracovatel: České kalibrační sdružení	Listopad 2015

teplota vzduchu: $(19,0 \pm 2,0)$ °C

Rychlost přejezdu 10 km/hod.

Metoda měření:

Váha byla zkoušena podle kalibračního postupu (uvede se č. kalibračního postupu).

Výsledky měření:

Opakovatelnost:

Směrodatná odchylka při jmenovitem zatížení 36690 kg, při 10 měřeních byla stanovena 37,95 kg.

Excentrické zatížení:

<i>měření</i>	<i>Indikace při pohybu vozidla přes levou stranu nosiče (kg)</i>	<i>Indikace při pohybu vozidla přes pravou stranu nosiče (kg)</i>
1	36320	36300
2	36380	36300
3	36340	36340
4	36340	36360
5	36320	36300
6	36320	36300
7	36380	36380
8	36360	36360
9	36360	36340
10	36380	36320

Výsledky měření při zkoušce vážení:

<i>měření</i>	<i>Indikace (kg)</i>
1	36360
2	36320
3	36380
4	36320
5	36340

Zpracování metodiky zkoušek pro kalibraci vybraných kategorií vah s automatickou činností a vyjadřování nejistoty měření při těchto kalibracích. Příloha č. 3.2 Praktický příklad kalibračního postupu váhy AWI pro vážení silničních vozidel za pohybu	Strana: 6/6
Zpracovatel: České kalibrační sdružení	Listopad 2015

6	36320
7	36340
8	36320
9	36340
10	36440

Rozšířená nejistota měření, U , nepřesáhla hodnotu 82,82 kg.

Nejistota měření:

Uvedená rozšířená nejistota měření je součinem standardní nejistoty měření a koeficientu rozšíření $k = 2$. Pro normální rozdělení odpovídá pravděpodobnosti pokrytí přibližně 95%. Standardní nejistota měření byla určena v souladu s dokumentem EA-4/02.

Dne: 16.11. 2015

Měření provedl: *jméno a příjmení*

KONEC KALIBRAČNÍHO LISTU